

ter se potem odpelje na Ogersko. — Novi vojni minister postane neki fzm. Kriegshammer, svoje dni polkovnik v polku 47 in na dobrem glasu.

Štajarsko. Od lani imajo v Gradci »zvezo katoliških mojstrov« in je pri njej že precej lepo število tacihi značajnih mož, ki ne gredo za judi in liberalci, ampak se držijo krščanskih načel tudi v svojem obrtu. Bog daj veliko tacihi! — Nemški kmetje tožijo čez slabe posle in čez postavo, ki jim dopušča iti iz službe, če kmetu 14 dni poprej odpovejo službo. Resnica, kje naj dobi potem kmet tako brz drugo družinco?

Koroško. Nemcem dela slovenska ljudska šola v Velikovci veliko preglavice, svojo jezo pa si gasijo z zmerjanjem gospoda prošta na Htinji, ki prodajo svojo hišo družbi sv. Cirila in Metoda za — slovensko šolo. Oj, ko bi jo prodali šulvereinu, kaj bi jih potem v zvezde kovali! — V Železni Kapli je večina slovenskih prebivalcev, toda peščica tamošnjih Nemcev bi rada, naj Slovenci njim — služijo v ponemčevanje njih rojakov. Taki so vam nemški liberalci!

Kranjsko. Dolenska železnica se izroči dne 27. septembra prometu in pride k slovesnosti neki tudi dr. pl. Bilinski, vrhovni vodja državnih železnic. — Letina je, kakor se kaže, letos po vsej deželi dobra, tudi vina se nadjajo dobrega in veliko. — Dež. odbor v Ljubljani deli nagrade po 100 gold. onim učiteljem, ki poučujejo svoje učence v ročnih delih. Hvale vredno, pa tudi posnemanja!

Primorsko. V Gorici izhaja nov slovenski list »Sloga«, namen ima delati na spravo med tamošnjimi rodoljubi, ali težko delo dobi, ker ne nahaja veliko volje za spravo. — Pri shodu narodnih trgovcev in obrtnikov v Trstu se je reklo, da si napravijo slovenske napise, toda sedaj se jih vidi še le malo po mestu. Od besede do dejanja je včasih dolga pot!

Hrvaško. Pomožni škof v Zagrebu, dr. Pavletič je zadnje nedeljo umrl, po dolgi bolezni in tako je velika nadškofija brez škofa, kaj še neki čaka ogerska vlada, da zavira imenovanje nadškofa?

Ogersko. Pri vojaških vajah na vzhodnjem delu države se je bilo bati, da se kolera tudi v vojake zanese, ali hvala Bogu, doslej še se ni zgodilo; pač pa je minister notranjih zadev prepovedal katoliški shod, češ, da se je kolere bati. Res, bati se je vladi, toda ne kolere, pač pa — katoliškega shoda, kajti nje »civilni zakon« je pri njem na vrsti.

Vunanje države.

Rim. Okrožnica sv. očeta Leona XIII. razpravlja nevarnosti katoliške cerkve v ogerski državi in sicer jako odločno in tako krepko, da ogerska vlada misli celo prepovedati po cerkvah branje te okrožnice. Vendar pa si ne upa tega in tudi nič bi ne izdalo, saj izvejo verni katoliki o njej lahko tudi — zunaj cerkve, v listih.

Italija. Po večih mestih so bili une dni nemiri, najbolj v Rimu in Napolju. Ljudem se godi slabo in zato jih vzburi vsaka reč, ki jih spomeni na njih revo. Tako je bilo tudi gledé na pretep med laškimi in francoskimi delavci. Kaj bode, če laški delavec ne dobi na tujem več zaslužka? Doma ga ni in tudi na tujem ne; to lahko vznemiri ubogo paro po mestih, pa tudi že na kmetih. Toda kaj pravimo na kmetih, saj tacihi v Italiji ni ali pičlo malo. Kar je pri nas kmet, posestnik lastne zemlje, na kateri je on gospodar — tega v »blaženi državi« ni, tam so le — težaki, ki delajo za druge, bogate mestjane ali tudi graščake.

Francija. Veliko veselje se kaže pri možeh francoske vlade, ker je sedaj resnica, da pride rusko vojno brodovje v Toulon, francosko ladjostajo. Še več, tudi

ruski princ, veliki knez Aleksij biva že v Parizu. Sedaj naj vidi ves svet, da ste Rusija in Francija v zvezi! Nam je to malo mar! — Najbolji general, Mirbel je umrl, republika pa ni bila njemu posebno na srečo.

Anglija. V gosposki hiši je homerule v resnici padla, ona torej ne stopi v veljavo. Irsko ljudstvo še pač naj čaka, kedaj da mu pride pravica. Ali sedaj lord Gladstone odstopi? Kolikor se sodi, blagi mož ne stori tega, ali kaj da počne, naj reši homerule, tega ne zna doslej nihče.

Nemčija. Knez Bismarck se čuti na boljsem, toda iz Kissinga odide brz, ko mu dopusti zdravje. — V Würzburgu so obhajali 40. katoliški shod. Lepe dneve so imeli verni katoličanje! — Cesar Viljem je v Alzasiji veliko govoril in ljudstvo je neki sedaj že samo rado, da je pod »nemško havbo«.

Rusija. Trgovinske zveze z Nemčijo še ni duha ne sluha, ali tudi pri enaki zvezi z našo, avstrijsko državo so nastale overe. — Kolera še v tej državi zmerom žanje in ni še upanja, da dožanje.

Bolgarija. Knez Ferdinand čuti čemdalje huje roko ministra Stambulova, ter bi se rad iznebil moža, toda nič mu ne gre po godu, ker ima Stambulov vso oblast v rokah, dokler ima v sobranju, državnem zboru, večino za-se. V tej državi je težko biti za kneza!

Srbija. Kralj Aleksander mora, če hoče ali noče, iti od mesta do mesta, od vasi do vasi, naj se pokaže ljudstvu in si tisto pridobi. Minister dr. Dokič hoče tako in je brz tudi dobro, če ga kralj uboga. Dr. Dokič je kralju udan in ve, zakaj goni kralja po državi.

Turčija. Govorica se je raznesla, da je priplulo več trupel v Črno morje — trupel zadavljenih jetnikov. Vlada pa trdi, da to ni resnica, ampak le eno truplo, truplo dekleta, ki je samo skočilo v morje, bili bi našli ob morskem bregu. Kaj je resnica? V tej državi je oboje lahko resnica.

Afrika. V Samovi, kjer imajo Nemci vlado v rokah, domači ljudje niso nič kaj zadovoljni in radi bi se nemškega jarma otresli, toda preveč nemških vojakov jim hodi in zato prosijo sedaj, naj se postavi domača vlada, če tudi pod nemškim orlom. Tej prošnji nemška vlada lahko ustreže, toda doslej še neče.

Amerika. V glavnem mestu Brazilije so si jako v strahu, da jih ustajne čete čez noč ne pokoljejo, kajti vse okrog jih je polno, vendar pa še vojaki niso z ustajniki in to je še nekaj tolažbe za mesto. — Razstava v Chicagu se obiskuje zadnje dni dobro in zato je upanje, da ne bode manj dohodkov, kakor stroškov.

Za poduk in kratek čas.

Sad ponočevanja.

(Podučljiva povest, spisal Tone.)

Bil je krasen jesenski večer. Mrak se je bil polagoma vlegel nad čedno vas za visokim gorovjem. Ptice pevke so umolkile s srce razveseljajočim petjem in so se slednjič poskrile po varnih brlogih. Ravno zdaj pa se je vzbudila sova iz dnevnega spanja in je poklicala s svojim osornim donečim glasom tovariša čuka iz mehke postelje. Zdaj se je razlegel njih glas daleč na okrog. Ljudje so bili že večinoma v hišah, le tu pa tam je še pridni hlapec, ki se je pozno vrnil iz njive, pospravljaj orodje pod streho. Tudi v hiši »pri vaški lipi« so že vsi demači sedeli za mizo z družino vred in so ugajali različne burke.

Posebno je bil v tem poslu strokovnjak še mlad hlapec Ivan. Že je hotel zopet nekaj prav smešnega

povedati, kar se oglasi precej velika žena resnega obraza: »Šale na stran, in k molitvi!« Ta žena bila je gospodinja in odkar jo je njen blagi mož zapustil na tem svetu, tudi gospodar. Imela je edinega sina Toneta, ki ga je neizrečeno ljubila, posebno odkar ji je umrl njen mož. Zdaj je Tone ravno v dvajsto leto stopil. Bil je močen in lep kmečki fant. Ponosna je bila mati na nj in pri vsakej priložnosti se je pohvalila rekoč: »Takega fanta, kakor je moj Tone, cela fara nima«. Ali žalibog, slabe navade se ne primejo samo telesno pohabljenega človeka, ampak tudi človeka, ki naj bo po zunanosti še tako lep in čeden. Tudi Tone, akoravno lep in čeden človek, ni ostal brez madeža. Posebno odkar se je s hlapcem Ivanom do dobrega seznamil, ni izpustil skoro nobene noči, da ne bi bil rojil s fanti po noči po vaški ledini. Mati seveda ni do nocojšnjega večera vedela, da tudi njen sin zahaja k tistej vriskajočej drhali, ki moti po vasi prepevaje in ukaje nočno tihoto; zakaj Tone je spal, odkar je prišel Janez k hiši, z njim v škednju. Nocojšnjo večer pa se je hotel po večerji Ivan, seveda na veliko nevoljo Toneta, pošaliti rekoč: »Tone, danes gremo pa k Lipovim, ker bodo križ dičili. Kakor bi trenil, zarudi Tone v obraz. Mati pa je hitro zapazila njegovo zadrego in je spoznala, da tudi Tone hodi z onimi kričači po vasi. Ko Tone ni Ivanu nobene besede odgovoril, ustane mati, stopi pred Toneta in mu očita s prosečimi besedami rekoč: »Tone, glej, da tudi ti ne zahajaš med ponočnjake. Mislija sem zmirom vse dobro o tebi, a zdi se mi, da si me varal. Tone, če bi tvoj oče — Bog mu daj dobro — vedel, da tudi ti po noči s tistimi krokarji okoli hodiš, ki odrasle ljudi v spanju motijo, nedolžna dekleta pa zapeljujejo, ne mogel bi mirno v grobu ležati! Prosim te toraj, ne delaj mi take sramote in tudi nocoj ne hodi nikamor. Glej, ravno danes je petletnica smrti tvojega očeta in meni je tako nekam tesno pri srcu.«

Hud boj se začne po teh materinih besedah v mladeničevem srcu. Posebno so ga spekle materine besede o rajnem očetu. Rad bi bil opustil ponočevanje, pa stara navada je železna srajca — zraven pa še bo nocoj tako prijetno pri dičenju križa! Kakor okamenel sedi nekaj časa za mizo, potem pa naglo ustane, vzame klobuk in gre iz hiše. Zunaj pa pokliče Ivana in kmalu sta pripravljena za odhod. Tonetu je prihajalo nekako otožno pri srcu in ni si mogel kaj, da bi ne šel k materi rekoč: »Mati, danes moram iti na dičenje, saj se kmalu povrnem in tudi vriskal ne bodem. S povzdignjenimi rokami začela je uboga mati prositi trdovratnega sina, naj vendar ostane doma; a Tone je bil za materine prošnje gluhi in je izginil z Ivanom v temno noč. Od vseh krajev je odmevalo glasno petje fantov in sicer ne samo domačih, ampak tudi tujih; zakaj k takemu opravilu so prihajali tudi fantje iz drugih vasi. — »No, Tone, danes ti je pa prišla stara na sled; pa na mene ne smeš biti jezen, zakaj res čisto brez pomisleka sem zinil tiste besede. Le počakaj, te bo pa tvoja Nežika z lepim šopkom razveselila.« Za odgovor je Tone glasno zaukal, da je odmevalo daleč okrog. Fantov pa je zmirom več prihajalo h križu, kamor sta tudi naša znanca dospela. Pustiva jih, dragi bralec, tu in vrniva se k materi Tonetovi in pogledajva, kaj je ona storila iz žalosti nad svojim smom. Ko je Tone odšel, pokleknila je uboga žena pred razpelo, ter je prisrčno molila h križanemu Jezusu, da bi jej zopet sina na pravo pot pripeljal. Ura je že davno devet odbila, ko skonča uboga žena svoje molitve in se vleže k počitku. Pa za-njo ni bil nocoj počitek sladek, zakaj strašne sanje so jo mučile. Videla je, kako so roparji njenega moža napadli in ubili. Tam pri križu pa so položili možje mrtvega Toneta v rakev. Take sanje so mučile njeno dušo. Ura je že ednajst na-

bila, ko se mati iz mučnih sanj prebudi. Pa čuj! — Zdajci potrkla nekdo na okno. Mati, vsa vesela, da se ji je sin še zdrav povrnil, skoči iz postelje in gre sama odpirat. Pa srce ji začne hitreje biti, ko zasliši zunaj več glasov. S strahom odpre duri. Ko pa zapazi pri svitu lune Toneta mrtvega na tleh, zgrudi se in omedli. Hitro ponesejo mrtvo truplo Toneta na materino posteljo, ženo pa zmiva Ivan in družina, ki je prihitela na pomoč, z mrzlo vodo. Pozneje se je mati malo zavedela, a pravi um se ji ni več povrnil. Drugi dan so pokopali ubogega Toneta — katerega so ubili fantje iz sosednje vasi, ko so se sprli z njim in Ivanom — na vaškem mirodvoru. Tri dni potem so pa zagrebli na njegove strani drago mamico, katero je njegova nepokorščina spravila pod zemljo. Fantje ponočnjaki, tukaj imate lep dokaz, da ima noč svojo moč, ne dražite toraj njene svete tihote!

Smešnica. O. kapucin čaka na vlak in pridružita se mu poredneža iz mesta. »Oče«, reče mu eden v tem, ko se drugi namuzne, »oče, vi ste o. Anton, kaj ne? Ali kateri? Anton s svinjo ali Anton z oslom?« »Ako«, odvrne kapucin, »ako govorim z vami, sem Anton s svinjo, če govorim z vašim tovarišem, pa sem — Anton z oslom.«

Razne stvari.

(Redek gost.) Zadnji petek so prišli mil. gosp. Franjo Belczynski, škof v Alesiji v Albaniji, v Mariboru in se ve, da so bili tudi pri našem mil. knezoškofu. Alesijska škofija šteje samo 21.000 katol. kristijanov, drugi so ali pravoslavci ali mohamedanci.

(Dijaško semenišče.) V soboto bodo mil. knezoškof slovesno blagoslovili novo kapelo v dijaškem semenišču v Mariboru ter služijo potem ondi sv. mašo.

(Imenovanje.) Na c. kr. gimnazijo v Mariboru pride č. g. dr. Anton Medved, korvikar pri stolni cerkvi v Mariboru, začasno za učitelja veronauka.

(Okrajni odbor v Gornjem Gradu) je imel dne 9. t. m. svojo prvo sejo v Gornjemgradu, v kateri je bil g. Jože Krajnc jednoglasno izvoljen blagajnikom; s dem se mu je skazalo popolno zaupanje, katero so mu nekateri hoteli spodkopati. Odbornikom se je določilo oskrbovanje okrajne ceste, namreč g. Alojz Goričar oskrbuje cesto od vranske meje do mosta na Savinji, g. Fr. Spende od tam do Gornjegagrada, g. Jože Mikuš od tod do Kamenja, g. Anton Matjaž pa dalje do kranjske meje; g. Alojz Goričar pa je cestni komisar vse okrajne ceste.

(Javni ljudski shod) bo v nedeljo 17. septembra t. l. popoldne ob eni uri v krčmi Martina Gučka v Skarnicah št. 28, občina Dobje blizu Planine. Poročali bodo naši poslanci gg. Miha Vošnjak, Jože Jerman, dr. Jože Serbec in nastopili tudi drugi govorniki. Delajo se primerne priprave in pričakovati je velike udeležbe.

(Volilni shod.) Dne 24. sept. t. l. priredi se v hranilničnih prostorih v Slovenjemgradu ob 3. uri popoldne ljudski shod, h kateremu pride naš državni poslanec, gospod Franc Robič, in poroča o svojem delovanju v državnem zboru. Želimo obilne vdeležbe pri tem imenitnem shodu od strani naših štajarskih pa tudi naših sosednjih koroških Slovencev.

(Tamborica.) Dne 13. septembra priredi ob 6. uri zvečer tamburaški zbor slov. čitalnice v Mariboru koncert v Lembahu pri g. Robiču in sodeluje pri bogatem vspredu tudi mešani zbor čitalnice.